

Oponentský posudek na diplomovou práci Věry Prokopové „Věci, které ne/potřebujeme“

Diplomová práce si klade za cíl nahlédnout „věc“. Úkol to nelehký, vezmeme-li v úvahu, že „věc“ je stěžejním filosofickým problémem od samého jejího počátku, že se ocitá v centru zobrazování přinejmenším od slavných soutěží a sporů o mimesis a reprezentaci a že se otázka po „věci“ stává otázkou po naší ontologii i způsobů naší subjektivity.

Diplomantka přistoupila k tématu z několika stran a jak sama v úvodu přiznává, už samotný výběr těchto přístupů byl předznamenán tápáním v zmeti možností. V práci můžeme rozeznat několik klíčových „cest“ uchopování tématu: jednak je to osobní, intimní vyvolávání paměti, prožívání vztahu k dědečkovi, zpřítomňování uplynulého času. Za druhé je to „studium“, obecný kontext definic a nakonec znovu prolínání s hledáním času místa, „otisků minulého v přítomném“ (str. 7).

Stěžejní momenty práce spočívají ve vlastní malířské tvorbě a její psané reflexi. To u prací tohoto typu bývá běžné, avšak zde se objevuje něco zvláštního a nečekaného: jen málu diplomantek a diplomantů se podaří vystavět na předchozí (či spíše souběžné) zkušenosti vlastní tvorby tak hutný oddíl práce pedagogické. Ta tvoří oddíl svou důležitostí srovnatelný s vlastní tvorbou. U mála prací jsem se setkala s tak organickým celkem vlastní tvorby jako kognitivní strategie a schopnosti pedagogické transformace, navíc v kontextu svébytně pochopených a zvládnutých postulátů současné Vv (oblasti kurikulárních dokumentů).

Texty – úvody, eseje, krátké úvahy autorky nad trojicí proměnných člověk, čas, místo, jsou originálními ukázkami samostatného myšlení, které bych nazvala skutečným myšlením tvůrčím. To se projevuje silně i v díle pedagogickém. Tuto část cením vysoko, jak její ujasněnost, tak ochotu experimentovat v otevřeném dialogu s dětmi studenty, tak pečlivost dokumentační a kompetence reflexivní. **Jak chápete vlastní pedagogické působení a v jakém je vztahu k vlastní výtvarné práci? O problémech koncentrace se zmiňujete – je vlastní tvorba slučitelná s tvorbou pedagogického díla?**

V procesu odhalování „věci“ poznáváme tradici evropského myšlení a umění: výběr fenomenologických metodologických inspirací (Heidegger, pozdní Barthes, Lévinas), mapování uměleckých inspirací (všechny části označené RVU, reflexe vizuálního umění), konstruktivistické inspirace pedagogické. **Vysvětlete na příkladech zmíněné inspirace, např. pojmy „studium a punctum“, heideggerovské inspirace v řeči básnické, pojmy animace-pocit'ování. Existuje zde vztah k vlastní tvorbě? Co pro Vás znamenal proces malování, jak jej lze vztáhnout k procesu ožívání vzpomínek? Vysvětlete pojem „orfická krása“ věcí – je to Váš vlastní pojem?**

Práci hodnotím jako výbornou, s ambicemi na pokračování ve vyšších úrovních studia, které naše katedra nabízí.

V Praze, dne 18. 5. 2010

Doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.